

GŁOS POMORZA

PISMO CODZIENNE

WYDAWCA: SPÓŁDZIELNIA WYDAWNICZA „WIEDZA” • ADRES REDAKCJI: GRUDZIĄDZ, UL. MAŁOGROBŁOWA NR. 2
TELEFONY: ADMINISTRACJA 1215, REDAKCJA 1319, DYREKTOR 1319 • DRUK: DRUKARNIA POMORSKIEJ „WIEDZA” NR. 7 W GRUDZIĄDZU

Rok 3

E-0513

Grudziądz. — czwartek, dnia 13 lutego 1947 r

Nr. 36

O sojusz serdeczny robotniczo-chłopski

Wejście do rządu 6 przedstawicieli SL jest faktem doniosłym w historii stosunków robotniczo-chłopskich w Polsce. Sojusz robotniczo-chłopski jest zawołaniem naszej partii od nieomal pierwszych lat jej istnienia.

Sojuszu tego klasa robotnicza szukała zawsze. Nie szukali go zawsze ludowcy, stawiający względy taktyczne ponad cel ku któremu dążyli.

I tutaj dochodzimy do drugiej strony zagadnienia. Niesprecyzowanie celów, ku którym dążył ruch ludowy, w zasadniczym stopniu utrudniało możliwość stworzenia trwałego porozumienia, opartego na wspólnej walce o wspólny program.

Pierwszy okres okupacji nie był zaprzeczeniem tych prawd. Różnice tendencji politycznych i gier personalnych rozbiły tak ruch ludowy, jak i socjalistyczny. Miast jednego nastąpiły dwa zjednoczenia. Z jednej strony Rada Jedności Narodowej, reprezentująca ugrupowania poddane wpływowi b. rządu łódzkiego, — z drugiej strony Krajowa Rada Narodowa łącząca w sobie demokratyczną lewicę chłopską i robotniczą.

Zwyciężyła tendencja reprezentowana przez KRN. Zwyciężyła, gdyż bazowała się na realizmie politycznym, na uwzględnieniu wszystkich możliwości własnych, bez liczenia na złudne miraż pomocy anglosaskiej.

Pierwszym przejawem tego sojuszu był Polski Komitet Wyzwolenia Narodowego w Lublinie.

Jakżeż się stało, że socjalizm zrozumiał naraz wieś, a wieś znalazła wspólny język z klasą robotniczą. Czyżby przestały grać role owe różnice marksistowskie w traktowaniu problemu robotniczego, a chłopskiego?

Dojście partii robotniczych do władzy nałożyło na nie odpowiedzialność za państwo i naród. Partie te tym samym wyszły z zasięgu tylko klasy robotniczej, obejmując dużo szersze warstwy społeczeństwa. Wchodziły one w okres rewolucyjny, w którym nie zawsze mogły obowiązywać i obowiązywały założenia teoretyczne, wypracowane poprzednio. Z drugiej strony gorzka lekcja wyciągnięta z przeszłości, oraz skrytykowanie programu Polskiej Ludowej, ułatwiło stworzenie wspólnej bazy dla chłopca i robotnika.

Logiczną tego konsekwencją były wyniki wyborów. SL stała się trzecią siłą polityczną w Polsce. Duża ilość posłów SL, znajdujących się w Sejmie ułatwia ostateczne dokonanie dzieła przebudowy Odrodzonej Polski.

Wraz z wzrostem wpływów SL na rządu w państwie, obserwujemy coraz wyraźniej zarysowujący się rozłam w PSL.

Zasadniczą tego przyczyną jest brak zdecydowanego programu pozytywnego, oraz wchłonięcie w siebie nieomal całej opozycji.

Tak jak sojusz robotniczo-chłopski umożliwił nam zrealizowanie zasad Manifestu Lipcowego, tak dzisiaj sojusz ten jest podstawą rządzenia krajem.

Wzmocnienie i rozszerzenie współpracy PPS z SL niesie ze sobą konieczność lepszego wzajemnego poznania się i zrozumienia. W tej dziedzinie mamy jeszcze pewne zaległości do odrobienia. Przyjaźń nasza, opierająca się na zasadach wysuniętych przez PKWN, jest

Polskie zakupy demobilu

pryczynią się znacznie do odbudowy życia gospodarczego

Warszawa. (PAP). Przyznana w roku ubiegłym Polsce pożyczka amerykańska w wysokości 50 milionów dola-

rów na zakup demobilu amerykańskiego, została wykorzystana w kwocie 30 milionów dolarów.

Austria jako niepodległe państwo „Anschluss” nie powtórzy się więcej

Londyn, 11. 2. — Zastępcy ministrów spraw zagranicznych, obradujący nad projektem traktatu z Austrią, wysłuchali sprawozdania komisji politycznej. Zastępcy uzgodnili cały szereg klauzul traktatu m. in. że austriacka ordynacja wyborcza przewidywać będzie wolne i demokratyczne wybory, oraz że Austria uzna moc wiążącą zawartych już traktatów pokojowych. Zastępcy ministrów uzgodnili ponadto, że w traktacie pokojowym z Austrią umieszczona zostanie klauzula, zakazująca Austrii unii gospodarczej lub politycznej z Niemcami. Tekst tej klauzuli nie został jeszcze uzgodniony.

W piątek zastępcy wysłuchali poglądów delegatów Jugosławii i Austrii łącznie. W sobotę przedmiotem obrad będą przyszłe granice Austrii.

W dniu dzisiejszym ze względu na ograniczenia opałowe w W. Brytanii sala obrad zast. min. spr. zagr. nie była ogrzana.

Komentatorzy polityczni stwierdzają, że chociaż zastępcy ministrów spr. zagr. nie zdolali załatwić wszystkich spornych spraw, to jednak wyniki ich pracy są poważne. Zastępcy pracują, jak wiadomo, od połowy stycznia, przygotowując dla swych szefów materiały, które ministrowie spraw zagr. rozważać będą w marcu na konferencji w Moskwie.

W traktacie pokojowym z Niemcami umieszczona będzie wzmianka, że Austria musi być uznawana jako niepodległe państwo. Podobną klauzulę zawierają traktaty pokojowe z b. satelitami osi.

Obecnie po wyczerpaniu zakupów przez Polską Misję w Paryżu na terenie Francji i Belgii, pozostała część pożyczki została przeznaczona na zakup demobilu w strafie okupacyjnej w Niemczech.

Towary przychodzące z demobilu można podzielić na 3 główne grupy. Pierwsza największa grupa to środki transportowe. Od początku dostaw do końca roku ub. otrzymaliśmy 112 lokomotyw, 814 samochodów, 8 dźwigów, poza tym barki, holowniki, oraz tankowice i warsztat pływający.

Następną grupę stanowią środki do uruchomienia i usprawnienia przemysłu. Należą do nich: sprzęt inżynierski, zestawy wszelkich narzędzi, warsztat maszyni drogowy, mosty i inne.

Trzecia grupa to sprzęt łączności, a m. in. sprzęt techniczny, radio wraz z zespołem narzędzi, kable itp.

Wobec powojennego braku taboru kolejowego, środków transportowych, unieruchomienia przemysłu i zniszczenia sieci łączności, dostawy demobilu przyczyniają się w znacznej mierze do odbudowy życia gospodarczego kraju.

Nowy etap na drodze pokoju światowego

Opinie prasy i pretensje polityczne po podpisaniu traktatów z satelitami osi

Londyn. (SAP) Prasa londyńska stwierdza, że z chwilą podpisania traktatów pokojowych zaczyna się nowy etap na drodze pokoju światowego.

„Times” pisze, że ani niechęć Rzymu, ani ostre słowa Belgradu nie przyczynią się do zmiany statutu Triestu i rządzi państwom zainteresowanym, by wstrzymały się od skarg i żalów. Kompromis, który uzyskano w tej sprawie napewno nie zadowolili obu stron. Traktaty nie są i nie mogą być doskonałe, lecz biorąc pod uwagę warunki, zostały sprawiedliwie opracowane. Jeżeli podpisanie traktatów zakończy sprzeczkę, już za bardzo się przedłużające, to tym samym zostanie osiągnięty ich cel. Narody nareszcie będą mogły rozpocząć swe dzieło odbudowy.

„Daily Telegraph” sądzi, że traktaty są o tyle tylko pozytywne, o ile przedstawiają lepsze możliwości uzyskania prawdziwej współpracy ze Związkiem Radzieckim. Ten konsekwentny dziennik ma nadzieję, że atmosfera przetrągnięta, jaka dominowała na konferencji paryskiej, będzie zupełnie wyeliminowana z konferencji moskiewskiej w chwili, gdy będzie opracowywany traktat z Niemcami, podstawa pokoju światowego.

Waszyngton. (SAP). Adolf Berle, były zastępca sekretarza stanu, zwrócił się do Senatu z żądaniem, aby Stany Zjednoczone nie ratyfikowały traktatu z Włochami, zanim inne traktaty, regulujące losy Europy, nie będą dokładnie opracowane.

Dopiero wówczas, twierdzi Berle. —

trwała. Obecnie należy jeszcze zainteresować oba ugrupowania nawzajem sobą. Wymaga tego współodpowiedzialność za losy państwa, spoczywająca na trzech filarach: PPS, PPR, SL. Sojuszu naszego z towarzyszami z PPR rozbić już dziś nie można. Teraz musimy zawrzeć sojusz serdeczny z chłopstwem. *Ryszard Wojna.*

będzie można zdać sobie sprawę, czy traktat jest z amerykańskiego punktu widzenia zadawalający.

Paryż. (SAP). Nota, wyrażająca protest rządu greckiego w sprawie trak-

tatu, została wręczona na Quai d'Orsay (francuskie ministerstwo spraw zagranicznych) przez pełnomocnika Grecji, Leona Melasa, w momencie podpisywania traktatu.

Życiorysy członków nowego Rządu R. P.

Wincenty Rzymowski

Minister Spraw Zagranicznych w Rządzie Jedności Narodowej, obecnie minister bez teki. Wincenty Rzymowski, urodził się w roku 1893 w pow. mławskim. Po ukończeniu szkoły studiuje zagadnienia społeczno-ekonomiczne w Genewie i Lozannie oraz na wydziale prawnym w Odessie.

W roku 1915, w okresie wielkiej wojny, Rzymowski zostaje aresztowany przez Niemców i wywieziony do obozu.

Po wojnie poświęca się pracy publicystycznej w prasie demokratycznej. Przenosi się wkrótce do Włoch, gdzie nadal broni piórem swych ideałów, za co osadzony zostaje w więzieniu w Rzymie. Wychodzi na wolność w 1927

roku, wraca do kraju i kontynuuje swą działalność publicystyczną w „Kurierze Porannym” i „Epoce”.

Polska Akademia Literatury wybiera go na swego członka. W okresie okupacji przebywa trzy miesiące w więzieniu, po czym powraca do pracy w demokratycznych organizacjach podziemia. W roku 1944 wchodzi w skład PKWN. W Rządzie Tymczasowym zostaje ministrem Kultury i Sztuki, a w Rządzie Jedności Narodowej obejmuje tekę ministra Spraw Zagranicznych.

Centralny Komitet Stronnictwa Demokratycznego powierzył mu godność prezesa.

Wincenty Baranowski

Minister bez teki, Wincenty Baranowski jest prezesem NKW Stronnictwa Ludowego. Urodził się w roku 1877 we ws. Wydrzyn w powiecie wieluńskim, jako syn 10-morgowego gospodarza, obarczonego 7-giem dziećmi.

Kończy szkołę powszechną i wyjeżdża — zamiast na roboty na Saksy — do Warszawy, by uczyć się dalej. Trudności materialne zmuszają go już wówczas do pracy — jest ekspedientem; za ciężko zarobione grosze kształcił się dalej.

Mając lat 30 wraca do Wydrzyn i obejmuje gospodarke, nie zaniedbując jednak pracy społecznej.

W 1918 roku zostaje wybrany do pierwszego sejmiku z listy „Wyzwolenie”. Pracuje przez trzy kadencje na odcinku parlamentarnym. Staje do pracy w Kasie Stefczyka. Mimo terrorki sanacyjnego — gmina wybiera go wójtem. Staje na czele powiatowych władz Stronnictwa Ludowego.

Podczas okupacji musi po pewnym czasie opuścić swe gospodarstwo i staje do szeregów partyzanckich. Jest jednym z ojców duchowych „Grupy Bojowej Organizacji Chłopskiej”, kierowanej przez Biedalę. Na terenie Ziemi Wieluńskiej, Kempieńskiej, a nawet Śląskiej — Baranowski prowadzi aktywnie polityczną grupę. Wskazuje na kombinacje polityczne Londynu i dlatego grupa politycznie zwalczana jest nie tylko przez Niemców, ale i przez NSZ. Od skrytobójczej kuli ginie Biedal i wielu innych bojowników.

Od pierwszej chwili po wyzwoleniu kraju — Baranowski staje do pracy. Jest na czele Powiatowej Rady Narodowej w Wieluniu kieruje Związkiem Samopomocy Chłopskiej, rozpoczyna działalność w Stronnictwie Ludowym. Od 24 września 1945 r. piastuje godność prezesa Naczelnego Komitetu Wykonawczego Stronnictwa Ludowego. Poświęca się bez reszty pracy w Stronnictwie, biorąc udział we wszystkich ważniejszych zjazdach terenowych.

Przewodniczący Komitetu Wszechsłowiańskiego o zachodnich granicach Polski

Moskwa. Przewodniczący Komitetu Słowiańskiego w Moskwie gen Aleksander Gundurów w rozmowie z korespondentem PAP w Moskwie oświadczył: „Wyniki wyborów w Polsce mają znaczenie międzynarodowe. Klęskę poniosły wszelkie próby wewnętrznych sił reakcyjnych z Mikołajczykiem na czele oraz ich protektorów zza granicy, usiłujących zniszczyć jedność i wartość narodu polskiego dookoła demokratycznego. Społeczeństwo krajów słowiańskich pozdrawia serdecznie naród polski, który w czasie wyborów wykazał wysoką aktywność polityczną i niezłomną wolę do walki o niezależność swego kraju i prawo do czynnego udziału w rządach państwa, o utrwalenie przyjaźni ze Związkiem Radzieckim i wszystkimi narodami demokratycznymi. Witamy z radością obranie na Prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej wielkiego syna Polski — Bolesława Bieruta, oraz utworzenie stałego rządu, który wykonując wolę narodu, poprowadzi kraj do pokojowego i szczęśliwego życia i rozkwitu.

Na pytanie korespondenta PAP, jak odnosi się społeczność słowiańska do tendencji zaburczych pewnych czynników w stosunku do zach. granic Polski, gen. Gundurów odpowiedział: „Podjęcie wciąż na nowo rozstrzygnięte już zagadnienie zachodnich ziem polskich, przwróconych Macierzy po klęsce faszystowskiej Niemiec, ponure sily reakcji światowej pragną w ten sposób postawić pod znakiem zapytania uchwały poczdamskie.

Historyczna słusność tych uchwał, historyczne prawa narodu polskiego do tych ziem nie ulegają żadnej wątpliwości dla społeczeństwa krajów słowiańskich. Próby ponownego podjęcia kwestii Ziem Zachodnich uważać można jedynie za wyraz pragnienia okazania po parcia rozbitym siłom imperializmu niemieckiego i umożliwienia ich odrodzenia. Cała społeczność słowiańska stanie w obronie słusnych uchwał konferencji poczdamskiej i nie ulega żadnej wątpliwości, że udzieli jej w tym poparcia wszystkie sily demokratyczne całego

świata. Ogromna zasługa narodu polskiego polega na tym, że uczynił on już tak wiele dla odrodzenia swych ziem zachodnich i szybkiego przekształcenia ich w ośrodki demokracji w pełnowartościowe dzelnice swego kraju. Wraz z całym narodem polskim społeczeństwa państw słowiańskich odczuły najgłębsze zadowolenie, słuchając historycznych słów generalissimusa Stalina i oświadczenia ministra Mołotowa o nienaruszalności granic zachodnich Polski”.

(PAP)

Wyrok w procesie bandy rabunkowo-terrorystycznej

Kraków. Rejonowy Sąd Wojskowy w Krakowie rozpatrzył na sesji wyjazdowej w Tarnowie sprawę 12 członków bandy rabunkowo-terrorystycznej, która przez okres kilku miesięcy grasowała w okolicach Tarnowa, Dębicy i Jasła, nękając i rabując miejscową ludność.

W wyniku rozprawy skazano na karę śmierci przywódcę bandy Władysława Czarnobaję, Władysława Gawrona, Józ. Witoszkę, Jana Ostrowskiego i Jana Bielasiewicza. Mieczysława Ptaka skazano na dożywotnie więzienie, Tadeusza Zajezińskiego i Romana Kasprzyka na 15 lat więzienia; pozostałych czterech członków bandy wzgl. jej pomocników, Sąd skazał na kary od 6 miesięcy do 8 lat więzienia. (PAP)

Napaść na Polskę była li tylko napaścią i najazdem Zeznania biegłego prof. prawa międzynarodowego

Warszawa. (PAP). W 24-tym dniu rozprawy przeciwko Fischerowi wygłosił dłuższy referat — ekspertyzę biegły, profesor prawa międzynarodowego Ehrlich.

Biegły wysuwa dwa pytania: Czy z punktu widzenia prawa narodów istnieją jakie przeszkody, aby sąd polski na podstawie przepisów polskich, sądził tych oskarżonych za czyny, objęte ak-

tem oskarżenia, oraz czy przez sądenie tych osób przez polski Najwyższy Trybunał Narodowy na podstawie prawa polskiego Państwo Polskie narusza swe zobowiązania wobec innych państw. Na obydwie te pytania biegły odpowiada negatywnie. Niemcy, wywodzą biegły, podpisując pakt Briand—Kellog zrzekli się wojny, jako instrumentu działania, a tym samym napaść na Polskę w 1939 r. była li tylko napaścią i najazdem. A więc, gdyby nawet okupant na terenie Rzeczypospolitej Polskiej zastosował się do konwencji haskiej, to wszystkie jego działania, nawet zgodne z tą konwencją byłyby bezprawne, ponieważ sam początek był bezprawiem. Dalsza teza biegłego brzmi: Nawet niezależnie od tego, że sama agresja była bezprawiem, okupant naruszył w Polsce szereg postanowień konwencji haskiej.

Żadne zewnętrzne zobowiązania, odnoszące się do trzecich państw, czy też do samych Niemiec, nie krepują i nie mogą krepować sądów suwerennego Państwa Polskiego za przestępstwa, popełnione na jego terytorium.

Prokurator Sawicki zapytuje, czy istnieje reguła prawa międzynarodowego, któraaby zwalniała od odpowiedzialności z powodu działania, na rozkaz wyższy.

Biegły wyjaśnia, że artykuł I Konwencji Haskiej głosi, iż strony zobowiązują się wydać swoim siłom zbrojnym instrukcje postępowania na terenie nieprzyjacielskim. Wobec tego żaden organ wojującego państwa nie może tłumaczyć się brakiem instrukcji albo rozkazem z nią sprzecznym. Nie istnieje

zasada, że sprawca przestępstwa może być zwolniony przez sam fakt, iż wykonywał rozkaz.

Dalszym tematem, który wypływa z pytań prokuratora, jest kwestia represji. Jeśli stoi się na stanowisku, że to jest wojna między Niemcami i Polską, czyli między dwoma państwami, to represalia mogą być skierowane jedynie przeciwko działaniu rządu polskiego, czy też polskiej sily zbrojnej, nie mogą natomiast dotyczyć ludności polskiej.

Poruszając zagadnienie kolektywnej odpowiedzialności, biegły wywodzi, że nie wolno nakładać kary na ludność za czyny indywidualne, za które ludność nie może zbiorowo odpowiadać.

Po krótkich wywodach obrony, przewodniczący zarządza przerwę.

Nowi wiceministrowie

Warszawa. W najbliższych dniach powołani zostaną nowi wiceministrowie. W kołach politycznych mówi się, że wiceministrem oświaty zostanie poseł dr Henryk Jabłoński, prorektor Akademii Nauk Politycznych, sekretarz CKW PPS. Wiceministrem przemysłu ma zostać poseł Adam Rapacki, dyrektor „Spółem”, członek CKW PPS.

Thyssen wypuszczony na wolność

Paryż. Agencja France Presse donosi z Norymbergi, że jeden z największych, potatów przemysłu niemieckiego, Fritz Thyssen, który był internowany i przebywał na kuracji w szpitalu, został przez władze amerykańskie wypuszczony na wolność. Władze amerykańskie miały zamiar wytoczyć Thyssenowi proces, zarzucając mu, że dopuścił się zbrodni wojennych i że współpracował z reżimem hitlerowskim. Podobno Thyssen dowiedział, że przed samą wojną zerwał całkowicie z rządem Hitlera

Paryż znowu bez gazet

Paryż. Po raz drugi w ciągu tej zimy mieszkańcy stolicy Francji zostali pozbawieni gazet. Dziś rano zastrajkowali w Paryżu pracownicy prasowi, protestując przeciwko odmowie podwyżki uposażeń.

Katastrofa statku szwedzkiego

London. Jak donosi służba informacyjna towarzystwa okrętowego Lloyd, w niedzielę, dnia 9 lutego, szwedzki statek motorowy „San Francisco” nadawał od godziny 21 sygnały SOS. Parowiec amerykański, znajdujący się w odległości 15 mil od zagrożonego statku szwedzkiego, udał się na ratunek. (PAP)

Część wojsk amerykańskich pozostanie w Chinach

Moskwa. Agencja Tass donosi, iż według wiadomości, podanej przez dziennik „Nankin Jenpao”, nie wszystkie wojska amerykańskie opuszczą Chiny. Pozostaną pewne oddziały marynarki w celu przeszkolenia marynarzy chińskich.

Masowe egzekucje w Grecji

Moskwa, 12. 2. Agencja PAP donosi z Aten, że od czasu przejęcia przez parlament w Grecji spraw o wprowadzenie stanu wyjątkowego w całym kraju, ustanowiono sądy doraźne. 120 osób zostało rozstrzelanych na podstawie wyroków sądów doraźnych, 43 partyzantów oczekuje w więzieniu wykonania wyroku. Od czasu przybycia do Grecji komisji ONZ sądy doraźne przyspieszyły swoją pracę. Wszystkie organizacje demokratyczne wystosowały do komisji ONZ wezwania z prośbą o pozyskanie od rządu greckiego odroczenia wykonania egzekucji. Związek kobiet z wyższym wykształceniem w Grecji zwrócił uwagę komisji ONZ, że wśród wojsk rządowych

na terenie Francji znajduje się wielu członków dawnych band, które współpracowały z Niemcami. W wielu wypadkach egzekucje odbywają się przed upływem przewidzianego terminu.

Adwokaci greccy również wystosowali decyzję do komisji ONZ z prośbą o poparcie żądań odroczenia w wszystkich egzekucjach. Niektórzy członkowie komisji ONZ wyrazili pogląd, iż rząd grecki przyspieszając wykonanie wyroków śmierci chce zatrzeć ślady popełnionych przestępstw. Przeprowadzając liczne aresztowania, rząd grecki stara się utrudnić pracę komisji śledczej ONZ.

Likwidacja trustów i karteli niemieckich

London, 11. 2. — Dziś ogłoszono nowe ważne zarządzenia, skierowane przeciw trustom i kartelom, które mają wejść w życie na terenach angielskiej i amerykańskiej strefy okupacyjnej Niemiec. Niemieckie trusty i kartele nie będą miały prawa łączenia się z innymi organizacjami gospodarczymi. Te przedsiębiorstwa niemieckie, które bę-

dą dążyć do uzyskania monopolicznego stanowiska na rynku, względnie do uzyskania kontroli cen zostaną zlikwidowane.

Nie podlegają tym zarządzeniom fabryki i przedsiębiorstwa, pracujące pod bezpośrednim nadzorem władz okupacyjnych.

Ocenia się, że nowe zarządzenia spowodują rozbicie co najmniej 30 większych trustów i koncernów.

Nawet łodzie podwodne przewożą węgiel

Nowe zarządzenia w Anglii.

London, 11. 2. — Minister opał w Brytanii Sbinwell podał do wiadomości, że ograniczenia węglowe objęły 2/3 terytorium kraju. W dwóch pierwszych dniach zaoszczędzono 22.500 ton węgla. Pomimo tych oszczędności zapasy węgla i tak zmalały.

Gabinet brytyjski rozważał na dzisiejszym posiedzeniu możliwość zastosowania nowych nadzwyczajnych środków w celu zapobieżenia ostremu kryzysowi. Ministerstwa wojny i marynarki wydały rozkazy do wszystkich jednostek wojskowych aby postawiły do dyspozycji cały posiadany tabor przewozowy dla transportu węgla. Okrety wojenne otrzymały rozkaz eskortowania statków, wiozących węgiel w razie nadejścia mgły. Nawet łodzie podwodne dostarczały w dniu dzisiejszym węgla dla statków znajdujących się w dokach.

Ograniczenia spożycia prądu dotkną w pierwszym rzędzie tygodniki brytyjskie, które nie będą mogły ukazać się w najbliższych dwóch tygodniach. Radio brytyjskie zawiesiło nadawanie programu telewizyjnego oraz tzw. trzeciego programu. Wprowadzono również ograniczenia w ruchu autobusów, tramwajów i kolejek elektrycznych.

Oczekiwanie dalszych wypadków w Palestynie

Wysoki komisarz przygotowany na wszelkie ewentualności

Jerozolima. (SAP). — Podano do wiadomości, że w związku ze złym stanem bezpieczeństwa w Palestynie,

zawieszona zostaje wszelka komunikacja pasażerska na linii kolejowej pomiędzy Jerozolimą a Jaffą przez Lyddę.

Egzekutywa Agencji Żydowskiej w Jerozolimie opracowała projekt odpowiedzi na pismo z ultimatum rządu palestyńskiego, w sprawie współdziałania w wykryciu terrorystów żydowskich.

Sir Alan Cunningham, wysoki komisarz Palestyny, oświadczył przedstawicielom egzekutywy Agencji Żydowskiej, że nie jest na razie przewidziany żaden organ zastępczy na miejsce cywilnej administracji Palestyny i dodał, że w sytuacji, stworzonej przez terrorystów trzeba być — rzecz jasna — przygotowanym na wszelkie ewentualności.

Kanał Kiloński zamarzył Kra lodowa utrudnia żeglugę w zatoce gdańskiej

Gdańsk. — St. M. (SAP). Częste opóźnienia w żegludze z zachodu do portów polskich delty Wisły, spowodowane są całkowicie zamarznięciem Kanału Kilońskiego, skutkiem czego statki zmuszone są płynąć przez Sund. W rezultacie statki przychodzą do Gdyni i Gdańska, jak i do innych portów bałtyckich ze znacznym opóźnieniem.

W zatoce gdańskiej ciągle gromadzi się kra, która utrudnia wejście do portu gdańskiego. Holowniki polskie spełniają rolę lodolamaczy, pracując bezustannie nad przetraniem wejścia do portu.

Walka z krą i zamarzaniem basenów portowych prowadzona jest z całą energią. Jest nadzieja, że uda się zatrzymać porty nasze otwarte dla żeglugi przy pomocy własnych środków.

Bałtyk również

Sztokholm. (PAP). — Tak samo jak w całej Europie, w Szwecji panują od kilku dni niezwykle silne mrozy. —

W niektórych miejscowościach zanotowano 50 stopni poniżej zera. Cieśnina pomiędzy Szwecją a Danią zamarzła całkowicie. Cały Bałtyk pokrywa się szybko lodem i mimo pracy łamaczy lodów, żegluga u brzegów Szwecji prawie całkowicie zamarła.

W Norwegii zamarzł całkowicie port Friedarstad. U wybrzeży norweskich pojawiły się w olbrzymich ilościach góry lodowe, które stwarzają wielkie niebezpieczeństwo dla żeglugi.

Elektryczny śnieg

W jednym z amerykańskich miast, podczas silnej śnieżycy, stwierdzono, że płatki śniegu były naładowane elektrycznością.

Płatki te, padając na krótkofalowe anteny, wywoływały zakłócenia w odbiorze. Silne zakłócenia powstawały również w pracy odborników telewizyjnych.

Dla ochrony przed tym niepożądanym efektem proponowana jest budowa specjalnych anten o odpowiedniej izolacji.

Za katowanie Polaków - KARA ŚMIERCI

Drugi wyrok śmierci na sesji wyjazdowej w Świeciu

Sąd Okręgowy w Grudziądzu na sesji wyjazdowej w Świeciu nad Wisłą, w dalszym ciągu prowadzonych spraw wydał wyrok skazujący na karę śmierci

ci, utratę praw publicznych i obywatelskich praw honorowych oraz całkowitą utratę mienia niej. Brunona Pipke, lat 30, z Bazentyń, pow. Kamień.

Pipke, w 1939 r. jako członek bandy „Selbstschutzu” w Nowem, brał udział w aresztowaniu i mordowaniu Polaków, bijąc ich do utraty przytomności, po czym z innymi oprawcami wywoził aresztowanych autami na miejsce stracenia.

Powołani na rozprawę świadkowie zeznali szczegółowo poszczególne fakty, podając jednocześnie, że zażarty ten hitlerowiec już przed wojną należał w Nowem do organizacji niemieckiej „Deutsche-Volksbund”.

Sąd biorąc powyższe fakty pod uwagę, ogłosił wyrok śmierci, na który oprawca bandy Hitlera słusznie sobie zasłużył.

Po trzy i pięć lat więzienia dla sługusów hitlerowskich

Pamiętamy doskonale fakty, kiedy to w celu rzekomo wzorowych Polaków po otrzymaniu wykazu jakiejś grupy, dostawalo po prostu szafu przysłużenia się za wszelką cenę Niemcom.

Do takich należała Paulina Japs z Gruczna, pow. Świecie, która, uzyskawszy „ausweis”, poczuła się stuprocentową Niemką i spowodowała wysiedlenie z gospodarstwa Stanisława Grabowskiego z rodziną, zamieszkałą w Gródku, pow. Świecie, zagrabiając całe ich mienie dla siebie.

Sąd skazał „gorliwą patriotkę” na 3 lata więzienia, całkowitą utratę mienia i pozbawienie praw publicznych oraz obywatelskich praw honorowych przez lat 5.

Z kolei przed Sądem stają ci, którzy w czasie okupacji w ten czy inny sposób wysługiwali się okupantowi i działali na szkodę narodu polskiego.

Aleksander Matuszewski, urzędnik z Przechowa odpowiadał za to, że oskarżył fałszywie przed niemiecką policją — Gestapo — niej. Władysława Kwiatkowskiego o zastrzeżenie Niemca, na skutek czego Kwiatkowski został aresztowany i pobity. Władze niemieckie w dochodzeniach swych ujawniły, że doniesienie to było fałszywe. Wobec czego Kwiatkowski po kilku miesiącach zwolniony z więzienia, a Matuszewskiego skazały na miesiąc aresztu i grzywnę.

Matuszewski za niecny swój czyn, którym mógł narezić Kwiatkowskiego na utratę życia, skazany został wyrokiem Sądu Okręgowego na 3 lata więzienia, utratę praw publicznych i obywatelskich praw honorowych przez lat 3 i konfiskatę mienia.

Oskarżony odpowiadał przed Sądem z wolnej stopy i na wniosek prokuratora został z miejsca osadzony w więzieniu.

Kazimierz Brzeski z Grupy, w czasie okupacji w 1944 r. w Komórsku pow. Świecie, jako członek Hitler-Jugend bił bagnem młodzież polską i zmuszał ją do uklonów pozdrowienia hitlerowskiego „Heil Hitler!”

Zapada wyrok, mocą którego Brzeski skazany został na 5 lat więzienia, utratę praw przez lat 5 i całkowitą konfiskatę mienia. (h-o)

Brak gaśnic proszkowych spowodować może poważne straty

Wojna przynosi ze sobą zniszczenie. Jej prawem i hasłem naczelnym jest walka, niszczenie życia ludzkiego i gospodarczego. Skutki tego zniszczenia odczuwamy dziś i odczuwać będziemy jeszcze przez długie lata. Teraz ogłoszono wezwanie do zajęcia twórczego zagadnienia odbudowy oraz zabezpieczenia i utrzymania tego mienia, które uratowano wzgl. które da się jeszcze uratować.

Jedno z naczelnych zadań — to walka z ogniem. Jak wiadomo, każdy pożar można gasić wodą lub pianą, albowiem woda a tym bardziej kwaśny roztwór wody, jak to ma miejsce w gaśnicach, jest dobrym przewodnikiem prądu elektrycznego. W tych wypadkach

więc, gdy wchodzi w grę pożar motorów elektrycznych, transformatorów, tablic rozdzielczych, wyłączników olejowych i suchych, aparatów Roentgena itp., stosowanie gaśnic i hydronetek do gaszenia jest niedozwolone, gdyż grozi to porażeniem prądu, a nawet śmiercią. W wypadkach takich stosuje się gaśnice proszkowe. Są one nieodzowne przy instalacjach elektrycznych, gdyż nie zanieczyszczają delikatnych części.

Drugim ważnym plus gaśnicy proszkowej przy motorach spalinowych w garażach i przy samochodach polega na tym, że proszek tłumi natychmiast pożar benzyny i smarów, rozlanych na pewnej powierzchni.

Typ gaśnicy proszkowej jest niezapomniany w każdej bibliotece, archiwum, banku, wystawie cennych eksponatów, w ogóle wszędzie tam, gdzie chodzi o przedmioty wyjątkowo cenne.

Poza tymi wypadkami używana jest gaśnica proszkowa do gaszenia karbidu, sodu, potasu, elektronu, manganu, fosforu, celulojdu itp.

Chronienie i poszanowanie mienia publicznego i państwowego powinno być troską każdego obywatela.

Damic

Kwidzyn

WSZYSTKIE SIŁY

dla dobra demokracji, obrony Ziemi Odzyskanych oraz odbudowy gospodarczej

Telegramy gratulacyjne PRN w Kwidzynie

WARSZAWA, BELWEDER
Prezydent Rzeczypospolitej

Powiatowa Rada Narodowa w Kwidzynie z okazji wyboru Prezydenta RP na nadzwyczajnym posiedzeniu w dniu 5. II. 1947 r. zasyła ob. Prezydentowi życzenia owocnej pracy dla dobra Rzeczypospolitej i Narodu z zapewnieniem, że wszystkie siły poświęci dla dobra Demokracji i utrwalenia racji stanu na Ziemiach Odzyskanych oraz Odbudowy Gospodarczej Państwa.

WARSZAWA, SEJM R. P.
Marszałek Sejmu

Powiatowa Rada Narodowa w Kwidzynie z okazji wyboru ob. Marszałka Sejmu Ustawodawczego R. P. na nadzwyczajnym posiedzeniu w dniu 5. II. 1947 r. zasyła ob. Marszałkowi życzenia owocnej pracy dla dobra Rzeczypospolitej i Jej obywateli zapewniając, że w pracy Szej na terenach Ziemi Odzyskanych ugruntuje fundamenty dla dobra Demokratycznej Polski.

Prezydium Powiatowej Rady Narodowej
w Kwidzynie

Przewodniczący: Pawlikowski Eugeniusz Wiceprzewodniczący Olejnik Czesław
Członkowie: Krupa Jan, Głowacki Waclaw,
Przytarski Antoni

JAN WEISS

CZY GROZI NAM

nowa epoka lodowa?

Kilkadziesiąt — kilkaset lat naprzód.

...Wśród uczonych z zakresu meteorologii i geologii zapanował nastrój pesymistyczny.

...Z pewną trwogą notowano — aczkolwiek powolne — stałe obniżanie się temperatury, począwszy od północnych krańców Europy aż po środowiska i siedziby zachodnio-europejskiej kultury i cywilizacji.

...Wielkie, lśniące w promieniach słońca podbiegunowe góry lodowe w coraz większych ilościach zbliżały się poprzez zimne wody Morza Lodowego, poprzez Szpicberg i Grenlandię do kontynentu skandynawskiego.

...Mieszkańców starej Europy, początkowo lekceważących to zjawisko, ogarniał poczucie lęku, przybierające — w miarę utrwalenia się świadomości grożącego niebezpieczeństwa — rozmiary beznadziejnej rozpacz.

...Tymczasem góry lodowe posuwały się coraz dalej, temperatura obniżała się w zastraszającym tempie, wprowadzając

wyparcie fauny oraz stopniowy zanik upiększającej świat flory.

...Rozpoczęła się ku południowej Europie wędrówka ludów, w rozmiarach, jakich świat jeszcze nie widział.

...Przeludnienie, głód, choroby, wojny! ...Kraje skandynawskie już pokryte zostały grubą warstwą lodów, z osiedli ludzkich nie pozostało nawet śladu. Wielkie miasta, a z nimi wszelki dorobek kulturalny krocich generacji spoczywały pod grubą pokrywą lodową, na powierzchni której rozgościły się niedźwiedzie polarne i inna podbiegunowa zwierzyna.

...Lodowce zaś rosły do niebotycznych wysokości i z nieublaganą konsekwencją tajemniczej siły posuwały się naprzód, docierając do serca Europy. Żadna siła ludzka nie umiała temu przeszkodzić, a nawet nie znała przyczyny tego kataklizmu, odczuwając li tylko jego skutki, tak straszne, tak niebywałe, o całe niebo przewyższające, doznane dotychczas przez ludzką wojny, czy powodzie, trzęsienia ziemi itp.

...Setki milionów istot ludzkich zostało wypartych, czy to z bogatych pałaców, czy z koszar wielkomijskich, lub z ubogich chat wiejskich. Kto pozostał, ginął śmiercią głodową lub skonał w szponach mrozu — kto zdołał uciec, rzucił się w ramiona nowych cierpień: bezdomnej tułaczki i epidemicznych chorób, głodu i wojny.

...Straszne były losy pozostałych mieszkańców ongi dumnej Europy, która — gdzie nie pokryta lodowcami — cierpiała od zimna mrozów syberyjskich. Mrozy te sprawiły, że Europa już nie mogła wyżywić swych dzieci: ni ludzi, ni zwierząt. Nie mogły tego uczynić i pozostałe kontynenty, w których również dawał się dokuczliwie we znaki. W rezultacie tego wszystkiego zbrojna walka o byt, o być lub nie być, stała się nieuniknioną: walczyły resztki narodów europejskich z narodami afrykańskimi i azjatyckimi, mordując się wzajemnie; niemniej pożerały się w walce o byt również zwierzęta.

...Stary porządek świata zachwiał się, runął, a w obliczu zbliżającej się śmierci górę wzięły w człowieku pierwotne, samozachowawcze instynkty zwierzęce.

...Europa w ścisłym tego słowa znaczeniu przestała istnieć. Historyczne tereny, zmagania narodów, bratobójczych

W sprawie GZÓWCZEWSKIEGO

Powiatowy Urząd Bezpieczeństwa Publicznego w Grudziądzu przesyła nam następujące pismo celem opublikowania:

W związku z ukazaniem się w „Głosie Pomorza” z dnia 1. 2. 1947 r. wzmianki „Z listów do redakcji” dot. Głowczewskiego Alfonsa, tut. urząd daje wyjaśnienie do notatki 1-ej, dotyczącej powyższego a udzielonej przez nas. Na skutek prośby Głowczewskiego Alfonsa, zostało przeprowadzone śledztwo co do pisania wniosków o niemieckie obywatelstwo itp. z wyniku którego otrzymaliśmy następujące dane:

Wniosków tych nie pisał Głowczewski Alfons, lecz jego była narzeczona, (obecna żona), która chcąc go uratować i wydosłać z obozu za pomocą Niemca Derin ga, pisała wyżej wspomniane wnioski w imieniu narzeczonego i tym samym całkowita odpowiedzialność za nie spada na nią.

Program

Rozgłośni Warszawskiej

PIĄTEK, 14. 2.

6.00 Sygnał czasu. 6.05 Dziennik poranny. 6.20 Gimnastyka poranna. 6.30 Muzyka. 6.57 Sygnał czasu. 7.05 Muzyka. 7.15 Wiadomość poranne oraz przegląd prasy stołecznej. 7.35 Program na dzień bieżący. 7.40 Koncert poranny. 8.30 Informacje ogólnopolskie. 8.40 Skrzynka PCK. 12.00 Sygnał czasu. 12.05 Audycja dla świetlic robotniczych. 12.35 M. Maty fortepianowe muzyki rosyjskiej. 13.05 Koncert Zespołu Instrum. Jana Cajmera. 14.00 do 15.00 Przerwa. 15.00 Słuchowisko dla dzieci starszych. 15.25 Przy głośniku. 15.30 Pogodanka sportowa. 15.40 Nabożne pieśni muzyczne w wyk. Olgi Łady. 16.00 Dziennik popołudniowy. 16.30 Audycja dla chorych. 16.45 Głos młodych. 16.55 Audycja dla młodzieży. 17.05 „U naszych przyjaciół”, audycja słowno-muz. 17.25 „Syrena przed mikrofonem”. 17.55 Z życia kulturalnego. 18.00 Audycja wojskowa. 18.07 Muzyka wojskowa. 18.30 Poradnik językowy. 18.45 Koncert Ewy Bandrowskiej-Turskiej. 19.25 Koncert symfoniczny. W przerwie Dziennik wieczorny. 21.45 Radiowy Uniwersytet Ludowy. 22.00 Kwadrans prozy „Popioły” St. Zeromskiego. 22.16 Program na jutro. 22.25 Audycja rozrywkowa. 22.50 „Ody Horacego”, audycja literacka. 23.10 Ostatnie wiadomości dziennika. 23.30 Muzyka taneczna. 23.55 Streszczenie ostatnich wiadomości. 24.01 Hymn.

Transport UNRRA przybył do Gdyni

Gdańsk, (PAP). W dniu 8 lutego wpłynął do portu w Gdańsku amerykański statek „John Whitter” przywożąc ze Stanów Zjednoczonych ładunek 3.060 t. cennej drobnicy. Na ładunek składają się: opony samochodowe — 77 ton, specjalne bory do wiercenia skał — 6 ton, cement gumowy — 37 ton, materiały do reperacji opon — 81 ton ruda do celów specjalnych — 151 ton, słody-

cze — 147 ton, konserwy końskie — 1.346 ton, buty wojskowe używane — 30 ton, racje wojskowe — 206 ton, ciastka — 171 ton, boczek w puszkach — 485 ton, masło kokosowe — 137 ton, masło konserwowe — 30 ton, proszki owocowe, marmolada, ananasy w puszkach — 273 ton, herbata i 6 ton słodyczy.

walk, zabytki kultury, przepyszna miast i cuda techniki — wszystko na długie tysiące lat pokryte zostało grubym panterem lodowym, dochodzącym do goni za sensacyjnym tematem?

Fantazja zrodzona z wybujałej pomysłowości geologów dla zastraszenia kilka tysięcy metrów wysokości.

Wymysł geologów dla zastraszenia ludzkości? Ależ nie! Urywki, obrazujące jedno z ogniw w łańcuchu tworzenia się, kształtowania i przeobrażania kuli ziemskiej są najzupełniej prawdopodobne i mają jako podstawę wyniki naukowych badań najważniejszych uczonych. Wiadomym jest, że podobna chwila zlodowacenia przeżywała Europa już niejednokrotnie.

Różnica jest tylko w tym, że gdy dziś, badając skutki ostatniej epoki lodowej, znajdujemy tylko prymitywne narzędzia i broje kamienne, szkielety półzwierzęcych ludzi pierwotnych obok mamutów, niedźwiedzi jaskiniowych i reniferów, — nasi potomkowie po cofnięciu się lodowców przyszłej epoki lodowej i nastaniu cieplejszego klimatu, odkopując i dając jako świadectwo wysokiej „zamierzchłej” kultury ogromne miasta wraz z wszelkimi cudami dzisiejszej techniki.

(Dokładanie w następnym numerze).

